

НАВІКИ МОЛОДЕ МІСТО

Четвертого лютого, в день народження міста енергетиків Прип'яті, у Національному музеї "Чорнобиль" відбувся хвилюючий творчий вечір-зустріч "Мені дорогі ці місця". У ньому з великою радістю й хвилюванням серця взяли участь не лише члени громадської організації "Земляки" – колишні мешканці міста енергетиків, а й усі небайдужі до його долі. Серед них – представники з Білорусі, Росії, Японії, гості "Земляків" з Німеччини, французький радіожурналіст

Фільм "Мені дорогі ці місця" Олександра Демидова та нині покійного Михайла Назаренка (студія "Прип'ять-фільм") ніби повернув колишніх прип'ятчан у їхню щасливу, творчу, насичену подіями юність, у прекрасне молоде, сповнене ентузіазмом мешканців місто. І нагадав ті скорботні дні та самовіддану працю для спасіння не лише власної Батьківщини, а й усього людства. Навіть у людей, які ніколи раніше не бували в Прип'яті, від побаченого наверталися сльози – сльози духовного очищення й розуміння, що ми зобов'язані зробити все, аби подібне ніколи, ніде й ні за яких обставин не повторилося.

Унікальні слайди про доаварійну Прип'ять із архіву громадської організації "Земляки", сайту Прип'яті, особистого архіву Олександра Демидова, а також виступи колишніх прип'ятчан лікаря Валерія Навойчика, колишнього керівника "Клубу веселих зустрічей" БК "Енергетик" Станіслава Костянтинова, журналістки й письменниці Лариси Рудик, колишнього заступника голови виконкому м. Прип'яті Олександра Єсаулова ще і ще раз переконали присутніх, що всі, хто доторкнувся до цієї пам'яті зором і душею, мають зробити все можливе, аби колишнє місто енергетиків отримало статус міста-пам'ятника. Ці пам'ять та знання повинні стати пересторогою людству від помилок та нерозумних дій.

2007 року активісти сайту "pripyat.com" на вулицях Києва звернулися до десятка молодих людей з питанням: "Що ви знаєте про Прип'ять?" Ніхто з них цю назву не пов'язав із нині мертвим містом енергетиків

З ЧОГО ВСЕ ПОЧИНАЛОСЯ

Місто Прип'ять вважалося наймолодшим у Радянському Союзі і за часом заснування, і за віком мешканців, середній вік яких становив лише 26 років.

А своїм народженням Прип'ять завдячує постанові Ради Міністрів СРСР від 29 вересня 1966 року "Про будівництво Центральноукраїнської атомної електростанції в Київській області". Для спорудження АЕС була відібрана найбідніша на чорнозем території північної України. Ще точніше, місце для станції визначили близькість залізничної станції й автотраси та наявність річки для системи охолодження. Офіційна дата заснування і фактична дата початку будівництва Прип'яті – 4 лютого 1970 року, а свою назву місто отримало 1972-го.

Житло в Прип'яті вводило в експлуатацію ударно – з випередженням графіків. На момент аварії у Прип'яті мешкало біля 49 000 осіб, зокрема, майже 15 тисяч дітей (за генеральним планом мало бути 80 тисяч городян).

При створенні міста проєктувальники постаралися зібрати все найкраще з технологій містобудування того часу. Скажімо, розрахована на інтенсивний рух, оригінальна система курсування транспорту виключала виникнення заторів на дорогах. Вийшло дуже компактне, сучасне й зручне для проживання місто в красивій місцині на березі річки. У ньому були Будинок культури, басейни, ресторани, готель, парк відпочинку – все, що потрібне для нормального життя. Мешканці-атомники, які працювали на Чорнобильській АЕС, були високоосвіченими, талановитими людьми, мали пристойні, на той час, зарплати. Це сприяло соціально-благополучній обстановці. Та й служби правопорядку, через близькість відпові-

дального об'єкта, працювали дуже старанно. У цьому відношенні Прип'ять вигідно відрізнялася від інших нових міст, що зводилися довкола великих заводів, куди з усього СРСР з'їжджалися низькокваліфіковані робітники – так звані "лімітники".

Станцію побудували на відстані всього лиш два кілометри від Прип'яті (місто Чорнобиль, що дало назву АЕС, розташоване приблизно за 12 кілометрів, там мешкало 14 000 осіб). Тож із вікон верхніх поверхів прип'ятських будинків було добре видно атомну електростанцію, і багато мешканців спостерігали ту страшну катастрофу 26 квітня 1986 зі своїх квартир.

Тоді трапилося те, що можна назвати дивом. Під час вибуху реактора стався найпотужніший в історії людства викид радіації. Причому вітер підхопив атомну хмару й поніс смертельний ван-

таж у напрямку міста. Радіоактивним випромінюванням опалило хвою на деревах у декількох сотнях метрів від станції – це місце отримало назву "рудий ліс". Але перед самим містом повітряний потік розділився на дві частини, що обігнули його з півночі і з півдня. На картах радіаційного забруднення Прип'яті залишилися місця, відомі, як "Північний слід" і "Південний слід". Наукових пояснень, чому радіоактивний вітер обігнув місто, немає.

МІСТО-ПРИВИД

Нині місто стало приви́дом. За майже 25 років у ньому нічого не змінилося. Крім неминучих руйнувань, завданих природою й людиною.

І сьогодні в дитячому садку валяються іграшки й загублені в поспіху капці, а в одному з кабінетів міськкому стоять приготовлені до першотравневої демонстрації портрети вождів. У парку відпочинку повільно іржавіють колеса огляду, яке так і не підняло нікого (його планували відкрити 1 травня того трагічного року) та інші атракціони.

Молоді колишні прип'ятчани, які на момент катастрофи були дітьми, пам'ятають і люблять це місто, його широкі проспекти і світлі стіни будинків, білу піну дерев навесні та алеї квітучих троянд. У їхніх споминах живуть родинні свята, перша квартира, гарні сусіди, перші поцілунки й кохання, однокласники, походи на дискотеки та кіно, улюблені вчителі, друзі, з якими гаяли у футбол, щасливі обличчя дітей, ...їхні спогади – не тільки Місто, а й Вони в цьому місті. Вони зберігають пам'ять про Прип'ять разом і нас закликають пам'ятати. Пам'ятати, щоб ніколи більше жодне молоде, багате, красиве місто не було вбите, як Прип'ять у розквіті сил підступним миттєвим пострілом у серце...

